40. évfolyam, 14. szám. Ára 20 fillér. Celldömölk, 1944. április 1.

Kemenesalja

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő: HORVÁTH LAJOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Szentháromság-tér 2.

A belügyminiszter

rendelettel felosztatta a Szociáldemokrata Pártot, a Független Kisgazda Pártot és a Parasztszövetséget. Időszerű kérdést oldott meg ezzel az intézkedésével vitéz Jaross Andor m. kir. belügyminiszter. Amikor az ország minden erejével a keleti felől fenyegető veszedelem elhárítására gyűrkőzik, akkor nem lehet meghagyni az osztályharcok tűzfészkét, amely a legkeményebb küzdelem idején boritaná lángba az országot. A felosztatás nem a magyar munkásság, sem pedig a kisgazdatársadalom ellen irányuló cselekedet volt, hanem inkább ellenkezőleg a munkás és földmives társadalom érdekében történt. A belügyminiszter nyilt őszinteséggel és igazi magyar jóakarattal magyarázta meg cselekedetét. „Azt hiszem, — mondja a belügyminiszter — hogy a nemzeti közvélemény, valamint a magyar földmivestársadalom tisztában van azzal is, hogy a most felosztatott Parasztszövetség olyan célok szolgálatában állott, vagy olyan célokra kivánták felhasználni, amelyek minden tekintetben alkalmasak lettek volna arra, hogy a magyar társadalom legegészségesebb és legősibb rétegét szembeállitsák a társadalom egyéb rétegeivel. Legyen tisztába vele a magyar földmivestársadalom, hogy cselekedetem elsősorban az ő érdekében volt, most, amikor mulhatatlan szükség van arra, hogy nemzeti társadalmunk egyeteme a legnagyobb veszéllyel szemben védekezzék: ez pedig a bolsevizmus".

Ezeknek a szavaknak az őszinteségében és igazságában senki sem kételkedhetik. Aki egy kicsit is emlékezik arra a végzetes szerepre, amelyet a szociáldemokrácia az őszirózsas forradalomban betöltött, az csak csodálkozni tud azon, hogy a szociáldemokrácia eddig folytathatta forradalmat szülő munkáját Az első világháborúnak keserves tragikumba örvénylő vigjátékát a szociáldemokrácia készítette elő. Prohászka találó szavai szerint: „A szocialisták voltak dajkái s pesztonkai a forradalomnak s lettek a kommunizmusnak is. A magyar munkásság és földmives társadalom mégegyszer nem folytathat felelőtlen játékot a tűzzel.

Munkásnak, iparosnak, földmivesnek és tisztviselőnek egyaránt meg kell találnia helyét a magyar társadalomban. A magyar sors egymásra utal valamennyiünket. Egyszersmindenkorra el kell temetni az osztályharcot és a társadalmi elkülönülést. Egymást igaz magyar szeretettel seglive dolgozzunk a szentistváni Magyarország boldog jövőjéért! dnv.

350 éve halt meg Palestrina, a „zene fejedelme"

Az 1944. esztendőre eső nagy évfordulók között a művelt emberiség kegyeletet ünnepli meg Palestrina halálának háromszázötvenedik évfordulóját. Ki volt Palestrina? A zene fejedelmének hivták, mert rendkivül sokat tett a zenekultura érdekében. Az ő pályafutása zenei szempontból évszázadokat ugrott át az előző korokhoz képest. Ép ezért helyénvaló lesz egy kis visszapillantást tenni a zene multjába.

A zene és az ének, noha eleinte kezdetleges formában, de azért végigkiséri az emberiség történetét. Régen tudta az ember azt, hogy a zenének és éneknek egész külön világa van, amely az embert ideális, sokszor tündéries környezetbe emeli föl. A zene és az ének elválaszthatatlan kapcsolatban jelenik meg az európai legelső, klasszikus irodalomban, az ókori görög irodalomban. Az ének ott szerepel az őszövetségi zsoltározásnál, majd találkozunk vele a katakombák életében, ahol a régi keresztények az őszövetségi zsoltárénekek mintájára énekelnek. Az éneket és zenét az emberiség ősidőktől fogva bekapcsolta vallási életébe. A világi ének és zene, — meg a hangjegyirás — a vallási élet zenekultúrájából fejlődött ki Évszázados gyakorlatban kialakult a miseénekek régi formája; a szentmiseáldozatok köré fonták a zsoltárok és régi himnuszok fénylő koszorúját és azokat énekelték. Középkori szerzetesek nagy kedvvel irogatták a vallásos himnuszokat, a középkor eme régi kincseit, amelyekből mintegy 895-öt gyűjtöttek össze Az ó-keresztény ének sokat köszönhet Szent Ambrus, milánói püspöknek, de különösen Nagy Szent Gergely pápának, aki kizárólag egyházi, az u. n. gregorián énekek megalapítója volt.

Az egyházi éneket régente is az orgona kezdetleges formájával kisérték alkalomadtán, más hangszertői tartózkodtak. Az ének és zenemüvek technikája meg nagyon egyszerű volt. A hangjegyeket lejtős vagy emelkedő vonásokkal jelezték; idők multával több hang használata folytán kialakult a hanglétra vagy a skála. Görög hatás alatt különböző minőségű skálák honosodtak meg. A rendszeres hangjegyirás megteremtője Arezzói Guidó, az avellanai kolóstor perjele volt (Kr. u. 1000 körül). Az ő korától kezdve rohamosabban fejlődik a zene és az ének, többszólamúvá lesz, az egyes szólamrészek 4—5 hangnyi vagy terctávolságban vannak egymástól, hangzásuk azonban kezdetleges, a mai ember fülének szokatlan. A világi és egyházi zene útjai elválnak egymástól, az egyházi zene járja a maga útját, a klasszikusok kincse lesz, az egyházi zenének pedig mélyen megvetik a sokszor ledér világi énekeket.

Telnek, mulnak az idők, a művészet hazájában, Italiában fényes csillag tünik föl, a „zene nagy fejedelme" és az Giovanni Pierluigi da Palestrina (1526—1594). A nagy mester a római Szent Péter templom kórusán készül hivatására, miközben a dóm gyermekkórust igazgatja. Óriási zenei tehetségét jutalmazta meg II. Marcellus pápa, midőn a Sixtus-kápolna énekvezetőjévé tette meg világi ember létére, ahová tulajdonképen csak fölszentelt pap kerülhetett be. A trienti zsinat az európai érdeklődés központjába állitotta Palastrinát, midőn azon vitatkoztak hogy a templomban megtűrjék-e a többszólamú énekkart vagy nem. Ekkor a zsinat elé vitték Palestrina három kiváló művét, köztük a „Missa Papae Marcelli"-t.

A hatás akkora volt, hogy a zsinat elrendelte, hogy az egyházi zeneszerzők a nagy mester útján haladjanak.

Palestrina 40 éves korától kezdve már a pápai énekkar hivatalos zeneszerzője, a zeneiskola igazgatója. Óriási munkát végzett. Himnuszai, miséi és különféle zenei műfajokat felölelő szerzeményei 34 hatalmas kötetet tesznek ki. Műveiben a nagy mester muzsika-álmai valósulnak meg; áhitat, dicsőítés, könyörgés, ima, szín, pompa a legfinomabb árnyalatokkal van kifejezve zenéjében. Művészete szinte utolérhetetlen a mai napig. Az ő útját járja számos magyar zeneszerző is: Bárdos, Kodály, Bartók.

A zenei reneszánsz nagy fejedelme a Szent Péter templom hatalmas kupolája alatt pihen, a zenei és művészi világ hódolattal ünnepli ma halálának 350 éves évfordulójával az emlékét. A katolikus lélek hiltének zenei hirnöke marad örökké.

K. Felicián.

Krisztusibb embert!
Életerős népet!
Műveltebb falut!
Magyarabb magyart!

Kormány-rendelet a zsidókérdés sürgős megoldására

A Budapesti Közlöny péntuki száma közölte a kormány alábbi rendeleteit.

AZ ELSŐ RENDELET

szerint tilos nemzsidó női, vagy férfi háztartási alkalmazottként foglalkoztatni olyan háztartásban, amelynek zsidó tagja van, vagy amelyhez tartozó lakásban zsidó lakik. A rendelet hatalybalépésekor fennálló ilyen eső alkalmazottak a folyó évi. április 30-án megszünnek. A háztartási alkalmazott fogalma alá esnek a házi és belső cselédek, bejárónők, házvezetőnők, nevelőnők, társalkodónők, felolvasónők, valamint általában azok a nők és férfiak, akik a háztartásban vagy a család körében akár pénzbeli, akár természetbeli ellenszolgáltatásért [illegible] mélyes szolgálatot [illegible]

A MÁSODIK RENDELET

szerint a zsidókat az állami, törvényhatósági, községi, közalapítványi, köztestületi és közületi szolgálatból, ide értve a Magyar Nemzeti Bankot, a Pénzintézeti Központot és az Országos Központi Hitelszövetkezetet is, el kell bocsátani A zsidó közmegbizatásokat, mint közjegyzői, közjegyzőhelyettesi, hites tolmácsi, birósági szakértői megbizatásokat és szabadalmi ügyvivői jogosítványokat meg kell szüntetni. A zsidó ügyvédeket 1944 május 31-ig az ügyvédi kamarából törölni kell

A HARMADIK RENDELET

szerint a zsidók sajtókamarai, szinművészeti, filmművészeti kamarai tagságát a kamarákból való törlés utján 1944. április hó 30-ig meg kell szüntetni.

Megjelölik a zsidókat.

A következő rendelet a zsidók megkülönböztető jelzéséről szól. Ennek értelmében a jelen rendelet hatalybalépésétől kezdődően minden 6. életévét betöltött zsidó személy, nemre való tekintet nélkül 10x10 centiméter átmérőjű szövet, selyem, vagy bársony anyagból készült kanárisárga szinű hatagu csillagot köteles viselni. Ezt a jelet el nem távolitható módon a ruhára varrással kell rárögzíteni.

A Dolgozó Leányok előadása

A celldömölki Dolgozó Leányok Egyesülete márc. 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján és 26-án vasárnap délután fél 6-kor a katolikus fiú népiskola nagytermében ünnepélyes színielőadást rendezett. Palásti Özséb hitoktató és Fessler Erzsébet tanítónő rendezésében előadták Orovitsch Ferenc „A nyolcadik parancsolat" című ötfelvonásos színművét.

A szindarab kiemelkedik a hasonló művek közül. A csak női szereplőkre felépített darab magát az életet viszi szinpadra. A szerző jól ismeri a falu életét és olyan oldaráról világítja meg a magyar falut, amelyről csak nagy ritkán nézik magok a benne élők is.

Szines megvilágitasban látszik, hogy hova vezet a féktelen gyülölködésből származó ragalmazás és mint tesz tönkre családokat az alaptalan meggondolatlan rágalom.

Isten nyolcadik parancsolatának semmibevevése megkeseriti a megrágalmazott életét, de magának a ragalmazónak is megadja a méltó büntetést.

A sikerült szindarab előadását még sikeresebbé tették a szereplők, akik a gyermekszereplők kivételével mind a Dolgozó Leányok Egyesületének tagjai. Ők már sokszor bebizonyitották, hogy nehéz napi munkájuk után nem sajnálják a fáradságot és lelkiismeretesen ké szülnek fel a szindarabokra, melyekkel a nyilvánosság elé lépnek.

A nyolcadik parancsolat előadásán is a komoly előkészitő munka gyümölcsét élvezhette a nézőtér, de ugyancsak örülhetett a lelkes előadó gárda is.

A szereplő lányok közül nehéz volna kiválasztani a legjobbat, mert mindannyian tökéleteset igyekeztek nyujtani és ez sikerült is nekik. Nehéz eldönteni, hogy Finta Ilona vagy Horváth Irén, Zeleny Erzsébet vagy Somogyi Gizi alakitása volt-e jobb. Mészáros Jolán, Simon Jolán, Horváth Magda, Kerék Katalin, Bartakovits Mária, Somlai Juci, Fábián Mariska, Völgyesi Irén, Végh Irén, Belovári Gabriella, Tóth Bözsi, Kontics Anna és Klaffl Ilona mindnyájan szinpadra termettek. De a kis gyermekszereplők is igen kedvesek voltak. Varga Feike és Börzsönyi Kálmán a közönség kedvencei lettek. Czuczorás Veronika, Györkös Irénke, Börzsönyi Marika, Fülep Márta, Horváth Elza, Hömöstrei Mária, Lantos Ilona, Nagy Zsuzsanna, Tima Zsuzsanna és Varga Gitta egytől-egyig a szinpad jövő reménységei.

Az előadás után egyhangu volt a megállapitás: mind a szorgalmas dolgozó lányok, mind a lelkes vezetők jó munkát végeztek.

A Szent Benedek-rend legújabb névtára

Nem régen hagyta el a sajtót a a Szent Benedek-rend és a pannonhalmi egyházmegye névtára. A minden egyházmegyétől független és közvetlenül az apostoli szentszéknek alárendelt pannonhalmi főapátságnak és egyházmegyének védőszentje Szent Marton hitvalló püspök. A pannonhalmi főmonostor alapítója és védőszentje Szent István király, védőszentjei Szent Gellért vértanu püspök és Szent László király Rendfőnök és főpásztor Kelemen Krizosztom főapát, aki 1933. óta áll a rend élén. O a főmonostor apátjai, főapátjai és kormányzónak sorában a 81-ik. A rend legelső apátja Anasztáz volt, aki 996—1006-ig volt a rend élén.

A pannonhalmi főapátságon kívül négy apátsága van még a rendnek Magyarországon: Bakonybél, apátja dr. Sárközy Pál; Tihany, apátja Gidró Bonifác; Celldömölk, apátja Jándi Bernardin; Zalavár, apátja Kroller Miksa.

A rend összes tagjainak száma 279. Közöttük a magasabb egyházi méltóságra emelkedett dr. Serédi Jusztinian biboros, Magyarország hercegprimása, a főapát, a négy apát, 237 áldozópap, 8 ünnepies fogadalmas növendék, 13 egyszerű fogadalmás növendék, 9 fogadalom nélküli növendék és 6 novicius.

A rendtagok közül 203-nak van középiskolai tanári oklevele. Van 4 egyetemi rendes és ugyancsak 4 egyetemi rendkívüli és magántanár. Igen sokan kaptak polgári kitüntetést és sok rendtag tudományos intézetnek is tagja. A tanítás terén 162-en működnek, lelkipásztorkodással 38 rendtag foglalkozik. Gazdasági téren működik 12 rendtag, nyugalomban él 14.

A rend vezetése alatt áll 1 főiskola, 8 gimnázium és pedig Pannonhalmán, Budapesten, Esztergomban, Győrött, Komáromban, Kőszegen, Pápán és Sopronban. Ezekben a gimnáziumokban 3271 tanuló van. Vezet a rend 25 plébániát, 45 népiskolát 6503 tanulóval. A templomok és kápolnák száma 44.

A rend legidősebb tagja Kroller Miksa zalavári apát, aki 1849. ápr. 14-én született és 1867-ben lépett a rendbe. Utána következik Jándi Bernardin dömölki apát, aki 1863. november 29-én született, 1881-ben lépett a rendbe és 188.-ban szentelték áldozópappá.

A dömölki apátság konventjének tagjai a következők: Jándi Bernardin apátúr, dr. Boros Alán perjel, Zentán született 1875-ben, 1894-ben lépett a rendbe és 1899-ben szentelték áldozópappá. László Dániel alperjel, Győrben született 1878-ban, 1895-ben lépett a rendbe és 1902-ben szentelték pappá. Bán G. János, Székesfehérvárott született 1873-ban, 1891-ben lépett a rendbe és 1898-ban szentelték pappá. Szomor Felicián hitoktató-segédlelkész, Szatmárnémetiben született 1905-ben, 1924-ben lépett a [illegible] és 1930-ban szentelték aldozódappá. Dr. Nemes Vazul plébános, Papán született 1906-ban, 1924-ben lépett a rendbe és 1932-ben szentelték pappá. Poroszlai Valérián hitoktató-segédlelkész (katonalelkészi szolgálatot teljesít), Poroszlón született 1914-ben, 1933-ban lépett a rendbe és 1939-ben szentelték pappá. Palásti Özséb hitoktató-segédlelkész, Ujszentanna községben született 1917-ben, 1935-ben lépett a rendbe és 1941-ben szentelték pappá.

A Szent Benedek-rend 279 tagja közül 44 Vasmegyében született. A celldömölki járásban négy rendtag született, és pedig kettő Celldömölkön, kettő pedig Jánosházán. Celldömölkön született Szarka Valér zamárdi plébános és dr. Magasi Artur pápai gimnáziumi tanár. Jánosházán született dr. Sárközy Pál bakonybéli apát és dr. Kalmár Gu[illegible] pápai gimnáziumi tanár.

A celldömölki házhelyek ügye

Az igénylők a pityervári település ellen.

Lapunk hasábjain már jónéhányszor foglalkoztunk a celldömölki házhelyigénylés ügyével. Mint ismeretes Celldömölkön körülbelül két évvel ezelőtt kezdődött meg a ház helyigénylők összeirása. Akkor 200-an jelentkeztek. Ezek közül a Vármegyei Gazdasági Felügyelőség által kiküldött bizottság többeket törölt és igy csak 152 igénylő maradt meg. Ezek részére a község belterületen kijelölték azokat a beépitetlen területeket, amelyeket házhelyek céljára alkalmasnak találtak.

Az igénylők nagy része be is fizette a házhelyek árának egy részét, de a házhelyek kicsztása késett. Mignem a mult ősszel a Celldömölkre kiszállt repülőbizottság — a földmivelésügyi minisztérium képviseletében — ugy határozott, hogy az igényelt házhelyeket a község vasuton tuli részében, a Pityervárban, a dr. Berzsenyi Ádám féle földbirtokból fogják kiosztani, négyszögölenként 9 kg buzaárban, vagyis [illegible] pengőért.

Ez a bizottság már csak 87 igénylő jogosultságát ismerte el.

A repülőbizottság intézkedését sem a községi vezetőség, de méginkább az igénylők nagy többsége nem vette jó szivvel, mert a házhelyek céljára kijelölt terület teljesen kiesik a forgalomból és Celldömölk jövő fejlődése szempontjából egyenesen káros lenne, ha a házhelyeket ott osztanák ki. Ez a rész távol esik a nagyközség minden közintézményétől, hivatalától, az iskolaktól és téli időben teljesen elzárt, mert a vasut egészen elvágja a községtől.

Az évenkint ismétlődő hófuvások az arra vezető utat hosszú időre elzárják. A meglévő uton kivül pedig más utat nem lehet odavezetni. A meglévő nehézségek csak ugy volnának áthidalhatók, ha a vasuti felüljárót meghosszabbitanák, vagy az aluljárót kiszélesitenék. Mindkettő olyan költséget jelentene, hogy a 6000 lakosu község sehogy sem tudná elviselni.

Nagy nehézséget okozna a villanyvilágitas kivezetése és a megfelelő ivóvizet biztositó mélyfurásu kutak létesitése.

Az eddig ottlakók is szivesen felcserélnék ingatlanaikat más helyen fekvőkkel.

A Pityerváron kivül Celldömölk belterületén is van elegendő számu házhely. A Vármegyei Gazdasági Felügyelőség is kijelölt a belterületen még 1942. októberében 150 [illegible] helyet. Ezen kivül a Nagyvárad utcaban 10, a Baross-utcában 4, a Kinizsi-utcában 35, a Vak Béla-utcában 15, a Bisitzky-utcában 10, a Temesvár-utcában 20 és a Tomai Mihály u.-ban 15 házhely van. Mindez a község belterületén 250 házhelyet jelent.

Ha figyelembe vesszük Celldömölk fejlődésének irányát Alsóság felé, még több lehetőség kinalkozik. Ez az irány pedig a városrendezési tervekben van megszabva.

Nem csodalkozunk tehát az igénylők eljárásán, akik dr. Szücs István főispán és Szabó Károly országgyülési képviselő utján orvoslásért folyamodtak a földmivelésügyi minisztériumhoz, ahol hajlandók a határozatot feloldani, ha az igénylők többsége inkább vállalja a község belterületén esetleg magasabb áron kiosztásra kerülő házhelyeket, mint a pityervári megoldást.

Ennek hatása alatt a házhelyigénylők értekezletet tartottak a celldömölki községházán márc. 25-én. Az értekezleten megjelent Szabó Károly országgyülési képviselő is, és ismertette a minisztérium álláspontját ebben az ügyben.

A gyülésen az igénylők nagy többsége leszavazta a pityervári házhelyet és inkább vállalják a drágább megoldást is csak a község belterületén jussanak házhelyhez. Csak 14 igénylő szavazott a pityervári megoldas mellett.

Az igénylők megszavaztatása tehát világosan megmutatta, hogy a celldömölki házhelyigénylők nagy többsége ellene van a pityervári megoldasnak.

A nagyközség elöljárósága és a házhelyigénylő bizottság tagjai a Földmivelésügyi minisztériumhoz intézett nyomos érvekkel alátámasztott beadványban kérték a korábbi határozat feloldását és újabb igénylés lehetőségét, hogy az eddig elismert 87 igénylőn kivül, mások méltányos igénylését is vegyék figyelembe a község belterületén kiosztásra kerülő házhelyek kiadásakor. Többen vannak akik harctéri szolgálat miatt csak most tudnak jelentkezni. Az ő igényük kielégitése egyenesen kivánatos.

Reméljük, hogy rövidesen elinteződik a celldömölki házhelyigénylők ügye.

A Vasutas Kör közgyülése

A Celldömölki Vasutasok Köre folyó évi március 26-án tartotta XVIII. évi rendes közgyülését Halász Gyula Máv. felügyelő, állomásfőnök elnöklésével a Kör nagytermében. A Máv. igazgatóságot dr. Palffy Miklós tanácsos képviselte a közgyülésen. A gyülés az 1943. évi zárszámadást 39.880·98 pengő bevétellel, illetve kiadással, a vagyon és tehermérleget 24.155·60 P egyenleggel, mint leértékelt tiszta vagyonnal és az 1944. évi költségelőirányzatot 9000 pengő bevétellel és kiadással egyhangulag elfogadta és a felelős számadók részére a felmentvényt megadta.

Halász Gyula elnök inditványára a gyülés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Fekete Sándor titkárnak, Pető Imre pénztárosnak, Sárközi József körgazdának és Kovács Sándor könyvtárosnak az érdemes és a Kör érdekeit mindig szivükön viselő munkájukért.

Dr. Pálffy Miklós tanácsos az igazgatóság nevében is örömének és elismerésének adott kifejezést, hogy a Celldömölki Vasutasok Köre lelkes vezetői a mai nehéz idókben is eredményes munkát végeznek és hogy az egyesület mindig meleg otthont ad a nehéz munkát végző vasutasoknak. Az egyesület minden tagjától áldozatos munkát, összetartást és a vezetőség támogatását kérte. A közgyülés elnök zárószavaival véget.

Elsőrendű angorafonál kapható
Joó József kertésznél

HETI KRÓNIKA.

Külföld:

Az amerikai hadügyminiszter elismerte, hogy Cassinonal nagyon erős a német ellenállás. A Führer március 23-án a fasiszta harci szövetség megalakitásának 25 éves évfordulója alkalmával szivélyes hangu távirattal üdvözölte Ducet.

Berlini illetékes hely ravilagit arra a tényre, hogy az angolszászok elismerték a bolsevizmus igényét Dél-kelet Európára.

Angliában tovább terjed a munka beszüntetés a szénbányákban. Belfastban 12 ezer munkás sztrájkol.

Elfogták Seyffardt holland altábornagy zsidó és kommunista gyilkosait.

Göbbels a Das Reich cimü heti lapban cikket irt, amelyben kijelenti, hogy a német nép már abban a szerencsés helyzetben van, hogy azokat a célokat amelyek a háboru kezdetekor előttük voltak azt [illegible] teljes mértékben fenntarthatják. Rajtuk a háboru váltságai többé nem változtathatnak mert az ellenségeik a nemzeti életük ellen irányuló radikális célkitüzései folytán tolnöt lek a válságon. Ma a német nép is egyszerüen a létéért harcol. Ezzel szemben az angolszászok oldalán a politikai váltság feltartózhatatlanul halad előre.

A német sajtó kihangsúlyozza hogy a német hadvezetés tutezk deseivel a bolsevizmus európai előzenlesének akar elebe vágni. Ebben a harcban ma már a magyar szövetségesek fokozottabb szerepet akar játszani.

A japán haderő és az indiai nemzeti lőszabadító hadsereg mélyen bent India területén nyomul előre.

Bulgáriában lefoglalják az állam ellenes elemek vagyonát.

Rzeichorn prágai rabbi 90 évvel ezelőtt megfogalmazta a zsidóság megdöbbentő világprogramját: pénzzel, hazugsággal, lazitással és a lelkek megmételyezésével készült fel a zsidóság a világuralomra.

Eden az angol külügyminiszter megbukott.

A Wilhelmstrassén sajtó értekezlet volt amelyen hangsulyozták, hogy az uj magyar kormány Gömbös Gyula politikai végrendeletét hajtja végre.

Miltani a franciaországi japán követ egy nyilatkozatában kihangsulyozta, hogy Németország Európán mindenütt legyőzhetetlen falat emelt betonból, acélból és hősi szivekből [illegible] ban véve kiábránditó volt, az angol miniszterelnök levertségéről tesz tanuságot.

Belföld:

Kiterjesztették a rögtönbiráskodást a rádió engedély nélküli használatára.

A magyar élet pártjából több törvényhozót és közismert személyiséget kizárták.

Baky László országgyülési képviselő lett az uj belügyi államtitkár.

Mükedvelő előadás Kemenesmagalban. A kemenesmagasi Levente Egyesület husvétkor műkedvelő előadást rendez a napközbban. Előadásra kerül Bősze Ferenc: Harágszik a pusztabiró c. 3 felvonásos népszinműve.

Katolikus egyházi élet.

Változás a miserendben. A háborus viszonyokra való tekintettel a további intézkedésig az apátsági templomban vasár és ünnepnap nagymise délelőtt 10 óra helyett délelőtt 9 órakor lesz. A nagymise után délelőtt fél 11 órakor csendes szentmise lesz.

Lelkigyakorlat a hivek részére. Az apátsági templomban a nagyhét első három napján lelkigyakorlatot tartanak a hivek részére. A lelkigyakorlatot P. Kecskés Attila sümegi ferences hitoktató vezeti. Vasárnap este 6 órakor lesz a bevezető szentbeszéd Sorrend: Hétfőn, kedden és szerdán reggel negyed 8 órakor szentmise és közben elmélkedés. Este 7 órakor lelkigyakorlatos szentbeszéd és rövid litánia. Közös áldozás nagycsütörtökön reggel 8 órakor lesz.

A nagyheti istentiszteletek sorrendje:

Virágvasárnap: Reggel 6 órakor csendes szentmise, 7 órakor a polgári fiuiskola közös áldozása, 8 órakor a vasutasok lelkigyakorlatának befejezése közös áldozással, 9 órakor barkaszentelés, utána nagymise Passió énekléssel. Délután 3 órakor elemi iskolások lelkigyakorlata. Este 6 órakor a hivek lelkigyakorlatának megnyitása.

Nagycsütörtökön: Reggel 8 órakor ünnepies nagymise és közös szentáldozás.

Nagypénteken: Reggel 8 órakor szertartások, Passió éneklése csonkamise, szentbeszéd. Délután 3 órakor oltáregyesületi imaóra, Jeremiás próféta siralmai. Este 6 órakor szentség-eltétel.

Nagyszombaton: Reggel 6 órakor szentségkitétel a szentsirra. 8 órakor szertartások, keresztviz megszentelése, utána ünnepies szentmise. Este 6 órakor feltámadási körmenet.

A celldömölki járás főszolgabirája 492/1944. szám.

Tárgy: A magyargencsi körjegyzőségnél rendszeresitett O. M. dijnoki állás betöltése.

Pályázati hirdetmény.

A magyargencsi körjegyzőségben Vas vármegye törvényhatósági kis gyűlése által 1857—1—1944 szám alatt jóváhagyott O. M. dijnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása a 62000/1926. B. M. számu rendelet ben megállapitott illetmény.

[illegible] állást elnyerni óhajtják, hogy képesitésüket, (IV. középiskola) eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai magatartásukat igazoló bizonyitványokkal, valamint az 1939 IV. tc. 5. §-a értelmében megkivánt keresztény származásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi április hó 30 án déli 12 óráig nyujtsák be. Az elkésve érkezett pályázatokat figyelembe nem veszem. Az alkalmazás felfogadás utján történik.

Celldömölk, 1944. március 30.

Dr. HETTHÉSSY sk.
főszolgabiró.

Sporthír. A CVSE csapata virágvasárnap d. u. 3 órakor a Move ZSE csapatát látja vendégül bajnoki mérkőzésére.

HIREK

A Biboros Hercegprimás felszentelte új megyéspüspökünket. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén Serédi Jusztinián biboros hercegprimás Esztergomban felszentelte az új püspököket: Kovács Sándort, Mindszenty Józsefet és Hamvas Endrét. Kovács Sándor püspök a felszentelés után Szombathelyre utazott, a székeskáptalan tagjai előtt bemutatta a kinevezési okmányt, dr. Kiss Lajos pápai prelátus személyében kinevezte az általános helynököt és a hivatalos látogatások után vasárnap visszautazott Kecskemétre. Megyéspüspökünk április második felében jön haza egyházmegyéjébe.

Eljegyzés. Havasi Jenő Máv. műszaki segédtiszt eljegyezte Ladonyi Mária Máv. tisztviselőnőt, Ladonyi Lajos ny. Máv. altiszt leányát.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Denes Szilveszter celldömölki lakost [illegible] pénztári tisztek létszámába gyakornokká nevezte ki.

Rendelet a rögtönitélőbiráskodás kiterjesztéséről. A hivatalos lap kedd száma kormányrendeletet közöl, amely rögtönbiráskodást a már fennálló jogszabályokban megjelölt bünteteken felül kiterjeszti mind a polgári, mind a honvéd büntetőbiráskodás körében az ország egész területére a rádióadókészülék vagy rádió adó-vevőkészülék vagy berendezés engedély nélkül való létesitése vagy üzembentartása által elkövetett büncselekményekre. Nem esik rögtönbiráskodás alá annak cselekménye, aki a rádió adókészüléket vagy rádió vevőkészüléket vagy berendezést leg később e rendelet kihirdetését követő napon a rendőrhatóságnak bejelenti. A rendelet kihirdetésének napján, kedden életbelépett.

Anyakönyvi hirek

Március hónapban a celldömölki anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek.

Születés:

Kertész Sándor rk. Máv. fütő és Dikai Erzsébet rk. leánya: Anna rk. Ferenczi Károly ref. Máv. fékező és Szabó Irén ev. fia: Tibor, Mózes ref. Pinke János rk. gazdasági cseléd és Mészáros Mária ev. (Szergény) leánya Teréz, Rozália ev. Ihász Antal ev. Hangya ügyvezető és Molnár Aranka ev. fia: Balázs András ev. Kiss István ev. cipész és Varga Eszter ev. fia: Sándor, György ev. Szabó József rk. hentes és mészáros és Nagy Rozália rk. leánya: Ilona, Mária rk. Takács János rk. honvéd tiszthelyettes és Kaaitz Berta rk. leánya: Mária Valéria rk. Molnár József ev. Máv. segédtiszt és Borján Krisztina ref. leánya: Zsuzsanna, Mária ref. Jakab Jenő rk. Máv. altiszt és Varga Mária rk. fia: István, Géza rk. Bak István rk. Máv. fékező és Fülöp Mária rk. leánya: Anna rk.

Halálozások:

Velekey István rk. földmives napszámos 84 éves végelgyengülés. Rosta Ferenc ev. fuvaros 70 éves majzsugorodás. [illegible] 59 éves tüdőgyulladás. Horváth János ev. földmives 65 éves epilepszia (Alsóság) Hegedüs Mária rk. 67 éves ütőérelmeszesedés. Horváth Mária rk. napszámos 40 éves tüdővész. Móroca Dezső ev. kisbirtokos 81 éves tüdőgyulladás, szivizomgyulladás (Kiskamond). Pintér Izabella szobaleány 32 éves. özv. Szarka Jánosné rk. Németh Zsuzsanna ev. 65 éves tüdővész. Goda Károly napszámos 84 éves végelgyengülés. Mihályka Krisztina rk. 9 éves gennyes agyhártyagyulladás (Kispirit) Walter Drott katona ev. 17 éves vérus veseluvés, szivgyengeség (Düsseldorf) Kovács József rk. 2 éves gümőkóros agyhártyagyulladás. Czupor Gyula rk. napszámos 71 éves majrák.

Házasságkötés:

Boros Vilmos, Károly ref. özv. asztalosmester celldömölki lakos és Szabó Jolán ág. ev. celldömölki lakos Stolz Béla, István rk. Máv. pályamunkás celldömölki lakos és Tóth Erzsébet rk. celldömölki lakos. Magyar Ferenc rk. Máv. mozdonyvezető körmendi lakos és Óry Mária rk. celldömölki lakos kötöttek házasságot.

Vonatkorlátozások

Csütörtökre virradó éjszaka a vasuti forgalomban korlátozásokat léptettek életbe. Celldömölki vonatkozásban a vonatkorlátozások a következők:

Celldömölk— Győr között a Celldömölkről 11 óra 18 perckor induló, illetőleg Győrből Celldömölkre 23 óra 16 perckor érkező vonatok.

Celldömölk Pápa között a Celldömölkről 6 óra 30 perckor induló és Celldömölkre Pápáról 16 óra 40 perckor érkező helyi vonatok.

A bakonyi sebesvonat továbbra is közlekedik és pedig Szombathely és Székesfehérvár között mint sebesvonat, Székesfehérvár és Budapest déli pályaudvar között mint gyorsvonat. Ezen a vonaton nem érvényesek a vasutasok betétfüzet alakjában kiadott szabadjegyei és az ugynevezett önköltségi jegyek továbbá az egy utra szóló igazolványok alapján váltható félárú, valamint alacsonyabb kocsiosztályu fél, vagy egész jegyek.

Érvényesek azonban a köztisztviselők arcképes igazolványai alapján váltható féljegyek és a vasutasok arcképes igazolványai alapján váltható alacsonyabb kocsiosztályra szóló jegyek.

A győri kir. törvényszéktől.

966—1944. szám.

Hirdetmény.

A győri kir. törvényszék közhirré teszi, hogy dr. Radsi Tibor pápai kir. közjegyző irodáját Pápán a Szent István ut 4. számú házban 1944. évi április hó 1. napján megnyitja.

Győr, 1944. március 16.

Dr. BALLAY GÉZA sk.
kir. tszéki t. elnök.

A kiadmány hiteléül

ÁLDOZÓ JENŐ sk.
irodai tisztviselő.

SPORT

A két szomszédvár mérkőzése.

Csekély érdeklődés mellett tartotta meg a CVSE labdarugó csapata első hazai mérkőzését a Sárvári LE ellen a mult vasarnap délután 3 órakor a Ligeti sportpalyan. Ugy látszik az őszi sorozatos sikertelenség után a celldömölki futballrajongok érdeklődése alábbhagyott és mindig kevesebben lesznek, akik kitartó érdeklődéssel kisérik a CVSE szereplését.

Nagy kár ez, mert a CVSE csapata közben-közben bebizonyítja, hogy egyes tagjaiban él még a lelkesedés, csak szerencséje és edzője nincs a csapatnak. Az utóbbi időben sportfegyelem szempontjából is örvendetes javulás állott be.

Furcsa érzés volt vasárnap — különösen az első félidőben, amikor még az első gól nem született meg — hogy a sárváriak kisérői voltak a palya hangadói. Ugy láttuk, hogy Sárváron nagyobb az érdeklődés a csapat munkaja iránt és ez abban is megnyilvánult, hogy Celldömölkre is közel százan elkisérték a csapatot.

A mérkőzésen a CVSE a következő összeallitasban szerepelt: Varga I., Simon, Söle — Kiss, Vajda, Varga II. — Németh, Marton, Pukler, Pál, Budai.

Az első félidőben a CVSE csapata nyomasztó fölényb-n jatszott, de a csatároknak sehogysem ment a góllövés. A sárvariak csak nagyon ritkán jutottak a celli kapu elé. A celliek fölényét harom kapufa és két egymásutan megitélt tizenegyes jelzi. Az első tizenegyest Marton, a másodikat pedig Budai küldte a sikertelenseg utjára. Valahogy érthetetlen, hogy tizenegy ember közül ne akadjon egy, aki biztosan rugja a tizenegyest. Ha ezeket a tizenegyeseket értékesiteni tudják, akkor a sárvári csapat 6-7 golos vereséggel távozik a celldömölki pályáról. Körülbelül az ilyenarányú győzelem fejezte volna ki hűen a két csapat jatékosai között mutatkozó tudasbeli különbséget. Az első félidő egyetlen gólját a 43. percben Puklernek sikerült berugni a sárvári kapuba.

A második félidőben folytatodik a CVSE fölénye. Különösen az első negyedórában nagy a vasutas csapat nyomása Meg is van az eredmény a tizenötödik percben. Budai beadását Németh fejeli be az ellenfél kapujába. Szép gól volt! A közönség a folytatast várta, de hiába. Ugylatszik a csapat igen megelégedett a két gólos vezetéssel, mert ezután olyan aluszékony játékot mutattak, ami után szerencse, hogy a vendégek ki nem egyenlitettek. De a leállásnak meg lett az eredménye. A második félidő negyvenkettedik percében a sárvariak megszerezték egyetlen goljukat.

Amennyire megérdemelt volt ez a gól a csapat leállasa miatt, ugyan annyira megérdemelte a kapus, aki feleslegesen messze elhagyta kapujat. Végeredményben a CVSE csapata 2:1 arányu győzelmet aratott a Sárvári LE csapata felett.

A győzelem mindenképen értékes, mert a két pontra nagyon is szüksége volt a CVSE-nek. Azonban, ha a körülményeket nézzük, azt kell mondanunk, hogy mi — a futball celldömölki rajongói — nem ilyen győzelemre vágyunk.

Sokkal meggyőzőbb játékot várunk és régóta várjuk a frissitést is. Lendületet akarunk a csapatba, amely a sportszerűség keretein belül magával ragadja a közönséget is és szivvel-lélekkel vele lesz a CVSE csapatával.

Ha a játékot biráljuk, ismételten meg kell allapitanunk, hogy a hazai győzelem megérdemelt. Varga I. mint kapus igen megfelelő lenne, ha kifutásaival nem hozná veszélybe a kaput. Ilyen könnyelmű kifutas eredményezte a gólt is. Ujra leszögezzük, hogy Vargára sokkal nagyobb szükség lenne hátvédposzton, vagy a fedezetsorban. Ő lehetne a mezőnyben a csapat legnagyobb erőssége. De ha a kapuban sehogy sem lehet pótolni, akkor le kell szoknia a kifutásokrol. Simon a mezőny legjobb embere volt. Söle megbizható. A fedezetsorban Vajda, Kiss, Varga II. a rangsor. Varga II. vel nincs megoldva a balfedezet kérdése. A csatarsor játékára legjellemzőbb, hogy semmi összeszokottságot nem mutattak. Mintha az önzés kapott volna itt lábra. Különösen Pukler játékából tünt ez ki. Mindenáron maga akart gólt rugni. Hany helyzetet rontottak el ezzel. Pal dolgozott itt legtöbbet, de munkaja nem sokat ért, amennyiben minden akcioja befejezetlen maradt. Felhozta ugyan igen sokszor a labdát az ellenfél kapuja elé, de a pepecselésbe egészen belefáradt és nem volt ereje sem a lövésre, sem a partnerhoz való juttatására.

A csatársor rangsora a következő Marton, Németh, Pál, Pukler, Budai. Németh a jobbszélen gyengébb formát árult el a szokottnál. De ennek ellenére is ő a csapat egyik jövő reménysége. Budainak sehogy sem ment a játék. De miért is kell neki feltétlenül jatszani? Ha egyszer ő a csapat edzője, akkor elsősorban mint edző értékesitse képességeit. Ez az ő elsőrendű feladata.

Ez a mérkőzés is azt bizonyitotta, hogy egyénileg megfelelő jatékosokból áll a CVSE csapata. Csak a tervszerű összjaték hiányzik. Ez meg csak az edző munkájának lehet az eredménye.

A bajnokság állása:

1.	ZSE	12	10	1	1	53:16	21
2.	Mora SE	13	9	1	3	45:19	19
3.	SVSE II.	12	7	3	1	25:13	19
4.	Kapuvár	13	8	1	4	35:24	17
5.	Körmend	13	8	1	4	25:27	17
6.	Haladás II.	12	6	—	6	27:30	12
7.	M. Kinizsi	12	4	3	5	27:14	11
8.	SzFC II.	13	4	2	7	24:22	10
9.	Sárvár	13	3	2	8	5:32	8
10.	ZLE	13	3	2	8	14:30	8
11.	CVSE	13	3	1	9	18:31	7
12.	Tapolcai V.	13	1	1	11	10:57	[illegible]

KEMENESALJA
Megjelenik minden szombaton este.
Kiadja: a Celldömölki Katolikus Kör.
A kiadásért felel: Dinkgreve Nándor
Előfizetési dij: Egész évre 10 pengő, félévre 5 pengő, negyedévre 2·50 P.
Csekkszám: 26.070
A hirdetéseket csütörtökön estig kell a szerkesztőséghez beadni.
Hirdetések dija előre fizetendő.
Készült: Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölkön.

Hirdetéseket felveszünk

A Közellátási Hivatal közleményei:

Megállapitották az idei paradicsom átvételi árát.

A konzervgyárak és a paradicsom termelő gazdák közötti tárgyalások meg tartanak, de annyit már megállapitottak, hogy a konzervgyarak az idei termésű paradicsomért kilogramként 25 fillért fizetnek a termelőknek. Azok a gazdák, akik előzetes termelési szerződést kötnek a konzervgyárakkal, a paradicsom után is pontbeszámitasban részesülnek. Katasztrális holdanként 1800 pontot irnak jóvá a gazdának abban az esetben, ha holdanként 50 mázsa paradicsomot szállít. Amennyiben a paradicsombeszolgáltatás kisebb, úgy a pontszamot is megfelelően csökkentik.

Margarin kiutalás.

Közhirré teszi a Közellátási Hivatal, hogy a hatósági zsirjegy április havi 14. és 15. számú szelvényeire a Hangya főüzletben 10 dkg. margarint szolgáltatnak ki.

Magasabb a buzaegység a többletzsiradék beszolgáltatása után.

A közellátásügyi miniszter most kiadott rendeletében úgy intézkedett, hogy ha a gazdalkodo a kenyérgabona és zsiradékbeszolgáltatasi kötelezettségének eleget tett, akkor a zsirbeszolgaltatási kötelesség teljesítésébe beszámitható terményből és termékből beszolgáltatott többletet az ezekre megállapitott búzaegységszamnal 20 szazalékkal magasabban kell a gazdalkodónak a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszolgáltatási kötelességébe beszámitani.

Petróleum jegy beváltasa.

Közhirré teszi a Közellatasi Hivatal, hogy az április havi petróleum jegy 4. számú szelvényére a kereskedők 1 liter petróleumot szolgáltatnak ki.

Magánsertésvágás utáni zsirleadás

Felhivja a Közellátasi Hivatal mindazok figyelmét, akik magánsertésvágás után az előirt zsirt még nem szolgáltatták be, hogy azt a törvényes következmények terhe alatt tartoznak Németh Ottó helybeli zsirgyüjtőnek beszolgáltatni.

Tojáskereskedő kijelölése.

Felhivja a Közellátási Hivatal mindazok figyelmét, akik gazdakönyvvel rendelkeznek és bepontozásra tojást akarnak beszolgáltatni, hogy a tojás átvételére Celldömölk nagyközségben a Hangya fióküzlet jogosult.

Hány százalékot vonhat le a kereskedő a lábon hajtott vágómarha után...

Konkrét esetből kifolyólag a m. kir. közellátásügyi miniszter 352.275—1944. XV. fő. szám alatt azt közölte a Mezőgazdasági Kamarával, hogy 5 km-nél nagyobb távolságra való hajtás esetében a kereskedő csak 4 százalékot vonhat le a vágómarha súlyából tekintet nélkül arra, hogy az etetés és itatás mellőzéséről kereskedő meggyőződött e. Ha ez a lehetőség a kereskedő számára fennáll, így tőle függ, hogy ezzel a jogával élt e vagy sem. Eddig a kereskedők hasonló esetben gyakran 8 szazalékot vontak le, ami teljesen jogtalan és ilyen esetekben a kárt szenvedettek azonnal forduljanak panaszukkal a Felső-Dunántúli Mezőgazdasági Kamarához.

Nagyszámú hussertés-tenyészkant oszt ki a földmivelésügyi miniszter kedvezményes áron

A köztenyésztésben lévő hussertésállomány vérfelfrissitése, minőségbeli fejlesztése, nemesitése és termelőképességének fokozása érdekében a földmivelésügyi miniszter az idén is megrendezi hussertéstenyészkan akcióját, amelynek során mintegy 800 darab hussertéskant fog kedvezményes áron kiosztani.

Az akció, amely kizárólag a törvényhatosagi allattenyész.é-i községek és egyéb közületek ... nyészkanbeszerzését kivánja ... ditani a magyar királyi gazdasági felügyelőségek, Erdélyben pedig a földmivelésügyi miniszter Erdélyi Kirendeltsége utján, a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének közreműködésével kerül lebonyolitasra.

Az akció során a sertéspestis ellen ... 9—12 hónapos és legalább 110 kg súlyu törzskönyvelt ... kanok kerülnek kiosztasra, amelyeknek vételárából az állam 20 százalékot, de darabonként legfeljebb 250 pengő árkedvezményt engedélyez.

Az igényléseket a magyar királyi gazdasági felügyelőségeknél ... benyujtani.

NEMZETI MOZGÓ
CELLDÖMÖLK

Április 1-én, szombaton fél 6 és fél 8 órakor, 2-án, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.
— Rendes helyárak. —
Legény a gáton.
Főszereplők: Csikós, Pethes, Juhász.
Magyar hiradó

Április 5-én, szerdán, 6-án, csütörtökön fél 6 és fél 8 órakor.
Mérsékelt helyárakkal
Csak egy kislány...
Ufa hiradó

Április 8-án, szombaton, fél 8 órakor. 9-én, vasárnap fél 2, fél 4 fél 6 és fél 8 órakor.
— Rendes helyárak. —
Tengerparti randevu
Magyar világhiradó

Egy 100-as Csepel motor ELADÓ
Cím a kiadóhivatalban.